

Niet iedereen heeft talent om thuis te werken, weet Kiki de Jonge, organisatiepsycholoog van de Radboud Universiteit Groningen. 'Het gevaar is dat mensen te veel met hun werk bezig zijn. Dat ze de hele dag beschikbaar blijven.'

Wie zelfstandig aan het werk kan, geen behoefte heeft aan sturing van zijn leidinggevende en ook de sociale contacten niet mist, kan behoorlijk wat meters maken vanachter zijn bureautje op zolder. "Maar als je juist wel behoefte hebt aan koffieleuten met collega's of liever opdrachten aanneemt, dan wordt het al weer wat uitdagender", zegt de promovendus die gespecialiseerd is in onder andere thuiswerken.

Het is wellicht de reden dat een deel van de bedrijven er nog wat huiverig tegenover staat. Tegen die groep zegt De Jonge: je hebt er meer profijt van dan last. "Neem de sneeuwstorm van afgelopen maandag. Vroeger moesten mensen daardoor een verplichte vrije dag opnemen. Nu konden ze aan de slag." En er zijn meer voordelen. "Thuiswerkers blijven gemotiveerder, ook als de werkdruk toeneemt. Dat komt doordat ze zelf kunnen bepalen hoe en wanneer ze dat extra werk kunnen verrichten." En het schrikbeeld van sommige bedrijven dan: een medewerker die thuis lekker gaat netflixen? "Dat zit er niet echt bij. Uiteindelijk loop je toch tegen je deadline aan." Maar dat thuiswerken heeft ook een schaduwzijde, stelt De Jonge op basis van onderzoek. Vooral voor de werknemer. "Het gevaar is dat mensen te veel met hun werk bezig zijn. Dat ze de hele dag beschikbaar blijven. Waakzaamheid is daarbij belangrijk. Je mag 's ochtends ook best even boodschappen doen. Als je 's avonds maar iets langer doorwerkt."

En als een bedrijf nog niet klaar is voor thuiswerkende medewerkers? "Ik zou niet weten waarom. Ik werk zelf op de universiteit. Maar dit telefoontje had ik ook vanuit huis kunnen doen. Thuiswerken hoeft ook niet te betekenen dat je elke dag thuis zit hè?" Durf dat stukje autonomie uit handen te geven, adviseert De Jonge leidinggevend. "Je hebt die mensen ook ooit aangemoedigd omdat je ze goed vond. Dat is als ze thuiswerken toch niet ineens anders?"

George Gelauff van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid. 'Als de weg bijna aan z'n capaciteit zit, kan één auto extra een file creëren.'

Het 'Nieuwe Werken' is niet zomaar een modeterm. Als bedrijven zich flexibel opstellen en werknemers toestaan thuis te werken, heeft dat een meetbaar effect op het verkeer, zegt George Gelauff van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KIM). Het KIM doet onderzoek voor het ministerie van infrastructuur en berekende bijvoorbeeld dat de filevertraging in 2016 9 procent meer bedroeg dan in 2005.

Die 9 procent is een saldo van plussen en minnen. "Sociaal-economische factoren – veranderingen in de bevolking, het aantal

banen en autobezit – zorgden in die jaren voor de grootste toename van het reistijdverlies: 63 procentpunt. De aanleg van extra asfalt, vooral in de jaren 2011-2013 op hoofdwegen rond Amsterdam, Utrecht en Eindhoven, heeft daarentegen gezorgd voor 46 procent minder tijdverlies door files."

En het Nieuwe Werken? Dat had tussen 2005 en 2016 een dempend effect van 12 procent op het reistijdverlies. "Dat is grotendeels het gevolg van thuiswerken en van het schuiven met werktijden om de spits te mijden."

Een kleine toename van het aantal auto's kan een groot effect hebben op de files. "Verkeer werkt als een trechter. Als de weg bijna aan z'n capaciteit zit, kan één auto extra een file creëren. Omgekeerd kunnen iets minder auto's de files flink vermindern." Als er door het nieuwe werken 4 procent minder automobilisten zijn, kan dat het reistijdverlies met 12 procent vermindern. Thuiswerken werkt dus. "Maar je kunt het niet verplichten en het is ook niet voor alle beroepen geschikt."

Zelf werkt hij één dag per week thuis. De baas vindt dat goed, zegt Gelauff met een knipoog: hij is zelf directeur van het KIM. Het is een studiedag. Ook zijn medewerkers kunnen thuiswerken, zolang het maar niet drie dagen of meer is. "Dat is niet goed voor de sociale cohesie. In een kennisinstituut is de uitwisseling van kennis belangrijk."

Een werknemer zal zeggen, aan de keukentafel doe ik meer dan in de file. "Wat dat betreft is het wachten op de zelfrijdende auto. Dan kun je onderweg doorwerken."